

Miljöredovisning 2018

TRANEMO
BOSTÄDER

REDOVISNING AV ARBETET MED LEDNINGSSYSTEMET UNDER VERKSAMHETSÅRET 2018

Tranemobostäder AB uppfyller de krav som ställs i den internationella miljöledningsstandarden ISO 14001 och vi har varit certifierade sedan 2001-12-11. Sedan dess har löpande tredjepartsrevisioner utförts och certifikatet har förnyats vart tredje år. Under 2019 kommer en omcertifiering ske mot miljöledningsstandarden ISO 14001:2015.

MILJÖPÅVERKAN

Tranemobostäders verksamhet ger i första hand upphov till miljöpåverkan inom följande nyckelområden:

- Energiförbrukning (uppvärmning, varmvattenberedning och el för fastighetsdrift)
- Vatten och avlopp (förbrukning av rent vatten och utsläpp av spillvatten)
- Avfall (avfall från företagets egen verksamhet)
- Kemikaliehantering (inköp, användning, förvaring mm)
- Transporter och motorredskap (förbrukning av fossila drivmedel, utsläpp till luft mm)
- Inomhusmiljö (buller, fukt, mögel, radon mm)
- Entreprenadprojekt (nybyggnation, rivning, större renoveringar)

Tranemobostäders hyresgäster har tillsammans en stor påverkan på miljön genom sitt nyttjande av lägenheterna och sina olika livsstilar.

MILJÖASPEKTER

Verksamhetens miljöaspekter (dvs hur vi skulle kunna påverka miljön) finns samlade i ett miljöaspektregister där bedömning och identifiering av de betydande miljöaspekterna har gjorts.

Våra betydande miljöaspekter bedöms vara:

- Förbrukning av el för uppvärmning
- Eventuell exponering av radon i våra lägenheter
- Utsläpp av bl. a. koldioxid, kväveoxider, partiklar och kolväten, samt förbrukning av fossila bränslen vid transporter och maskinanvändning
- Projekt och entreprenader

Miljöaspektsregistret revideras minst en gång årligen.

POLICY OCH ORGANISATION

Tranemobostäder har antagit en miljö- och kvalitetspolicy, vilken uttrycker stiftelsens ambitioner med ledningsarbetet. Nuvarande policy antogs av styrelsen 2016-09-20 och bedöms årligen i samband med ledningens genomgång.

MILJÖ- OCH KVALITETSPOLICY:

Tranemobostäder AB är ett allmännyttigt bostadsbolag som strävar efter det goda boendet. Vi skall bedriva vår verksamhet så att vi ser till att miljöhänsyn tas och god kvalitet upprätthålls i alla led, från projektering och produktion till förvaltning och rivning.

Vi skall i all vår verksamhet bedriva ett ständigt förbättringsarbete, samt förebygga föroreningar till luft, vatten och mark.

Vi skall hushålla med resurser och använda bästa möjliga teknik där så är ekonomiskt försvarbart så att naturtillgångar nyttjas effektivt, samt i första hand välja material som inte skadar människor, djur eller natur.

Vi skall i all verksamhet följa gällande lagstiftning och övriga relevanta krav som vi berörs av.

Vi skall kontinuerligt öka våra medarbetares, leverantörers och kunders miljö- och kvalitets-medvetenhet, inspirera till ett personligt engagemang och därigenom gemensamt skapa förutsättningar för en miljöanpassad förvaltning med god kvalitet.

Policyn har kommunicerats till samtliga anställda, styrelsen, samt entreprenörer och leverantörer. Den finns tillgänglig på företagets hemsida.

ORGANISATION

Företagets VD Annika Björklund Fagrell, har det övergripande ansvaret för miljö- och kvalitetsarbetet, samt ledningssystemet. Tranemobostäder har också utsett en miljöansvarig, Jacob Öfverström, som ansvarar för det operativa arbetet med ledningssystemet. Jacob är

även internrevisor tillsammans med Frans Trygg (revisorskandidat).

Alla medarbetare förväntas emellertid ta sin del av ansvaret för företagets miljö- och kvalitetsarbete.

MILJÖNÄTVERKET SJUHÄRAD

Vi är en del av Miljönätverket Sjuhärad (7miljö) där förutom Tranemobostäder följande företag ingår: Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder, Fristadbostäder AB, Stubo AB och Vårgårda Bostäder AB.

Vi samarbetar inom nätverket inom en rad områden, bl.a. miljö, kvalitet, arbetsmiljö, säkerhet, organisation, kommunikation och CSR (socialt ansvarstagande).

Miljönätverket har en egen logotype och en hemsida www.7miljo.se. 7miljö är även hemvist för

vårt gemensamma, integrerade verksamhetsledningssystem.

Miljönätverket träffas vid flera tillfällen i olika konstellationer (VD, förvaltare, ekonomer etc). Miljöansvariga och miljörevisorer i bolagen har regelbundna träffar.

Interna revisioner utförs av nätverkets revisionsgrupp

Nätverkets samordnade Per Östlund slutade, i december 2018, efter att ha varit verksam i 13 år på 7 miljö.

CSR – SOCIALT ANSVARSTAGANDE

2017 blev Tranemobostäder, medlem i den oberoende, icke-vinstdrivande föreningen CSR Västsverige som är Sveriges största CSR-nätverk.

CSR Västsverige fungerar som ett nätverk inom hållbarhet för alla typer av organisationer och utgör en plattform för lärande, samverkan och erfarenhetsutbyte. Stärker med-

<http://csrvastsverige.se/the-good-society/>

lemmarnas förutsättningar att förstå och ta ansvar för sin påverkan på samhälle, miljö och mänskliga, samt verkar för positiva synergier mellan affärer och samhällsansvar.

Alla medlemmar kan registrera sina åtgärder i kunskapsdatabasen The Good Society, för utbyte av erfarenheter. Databasen kan läsas även av icke-medlemmar.

SABO

Branschorganisationen SABO, där Tranemobostäder är

medlem, arbetar löpande med hållbarhets- och opinionsfrågor.

SOL I VÄST

Sedan 2017 är Tranemobostäder en aktiv medlem i Sol I Väst (<http://hallbarutvecklingvast.se/sol-i-vast>), ett nätverk där offentliga aktörer tillsammans bygger upp kompetens och erfarenheter om solcellsutbyggnad. Syftet är att deltagarna ska bygga solcellsanläggningar och vara en föregångare för

andra offentliga aktörer, företag och privatpersoner.

Sol i Väst finansieras av Energimyndigheten, Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland.

KEMIKALIEHANTERING

Vi har infört ett datorsystem inklusive app (EcoOnline) för hantering av våra faro-märkta produkter. Detta innebär att vi slipper krånglig

hantering av säkerhetsdata-blad (SDB) och kemikalieförteckning, samt att all personal har snabb tillgång till SDB via sina smartphones och tablets.

INFORMATION OCH UTBILDNINGAR

Under året har flera internutbildnings- och informationstillfällen ägt rum i form av personalmöten, grund- och vidareutbildning av personal, samt information till styrelsen.

Ledningens genomgång har hållits vid ett tillfälle under året (2018-08-21).

Personalens genomgång hölls 2018-08-16.

MÅL OCH ÅTGÄRDER

Policyns vision och ledningssystemets krav på ständig förbättring skall förverkligas genom att företaget ställer upp övergripande och detaljerade mål. Målen är kopplade till de betydande miljöaspekterna. Åtgärder som skall säkerställa

att målen nås finns samlade i handlingsplaner med ansvarsfördelning och tidsangivelser.

Några av de detaljerade målen som Tranemobostäder arbetar mot redovisas här, övriga återfinns i dokumentet *Detaljerade mål*.

MÅL:

Tranemobostäder ska:

- Medverka till minskade förbrukningar (energi, vatten och avfall) i alla fastigheter.
- Förbättra inköps- och upphandlingsprocesserna för att minska vår negativa miljöpåverkan.
- Öka medvetenheten och kunskapen genom utbildning, information, samt genom leverantörs- och entreprenörskrav.
- Förbättra vår interna och externa kommunikation.
- Förbättra inomhusmiljön för våra hyresgäster.
- Förbättra bolagets CSR- och arbetsmiljöarbete.
- Utveckla attraktiviteten och tryggheten i våra områden.
- Säkerställa långsiktighet i organisationen för att upprätthålla och utveckla verksamheten.

ÅTGÄRDER SOM HAR GENOMFÖRTS UNDER ÅRET:

- Under våren 2018 har projektet Lövängen "Selahavet" startats upp, med nybyggnation av 25 lägenheter. Projektet består av radhus och loftgångshus i två plan i naturnära miljö. I projektet har även fattats ett beslut om att installera vår första solcellsanläggning på taken. Till varje bilplats förbereds laddplats för elbil.
- Färdigställt byte av tak på Backagatan 9, Furuvägen 1 och Torgvägen 2.
- Utvändig renovering av Norravägen 3. Involverar nya fönster, ytterdörrar, fasadbeklädnad, tak och trevligare utomhusmiljö. Tak och vind är tilläggsisolerat.
- Fönsterbyte på Backagatan 9. Fönsterbyten gör att man kan sänka energiåtgång utan att negativt påverka komforten i lägenheterna.
- Fortsatta radonåtgärder på Södravägen 24-26.
- Vi har ersatt 6 st äldre värmepumpar med nya. I två bostäder fann vi även att det suttit gamla felaktiga pumpar för husets ventilation, dessa är inkluderade i bytet.
- Vi har bytt ut 5 st elpannor mot nya från- och tilluftsvärmepumpar.
- Vi har bytt äldre söndriga gemensamhetstvättmaskiner mot nya energisnåla och vattenbesparande. Exempelvis på Ängsgatan och Lövängen 1.
- Bytt ut 47 kyl/frys till nya miljö- och energimässigt bättre.
- Vi ersätter succesivt gamla och trasiga ljusarmaturer, inne och ute med LED.
- Beställt 2 nya arbetsfordon.
- Inköpt eldriven häcksax för utomhusmiljö.
- Vi har skrivit på allmännyttans klimatinstitut. Detta innebär bl.a. att bolaget ska vara fossilfritt till 2030 och då ha sänkt sin energiförbrukning med 30% jämfört med 2007.
- Bolaget har under året etablerat ett långsiktigt samarbete i trygghetskapande åtgärder med kommun och polis, Trygg och Säker Kommun.
- En ny grafisk profil har tagits fram som en del av kvalitetsarbetet även kopplat till projektet med en ny hemsida och en ny plattform för uthyrning av lägenheter, Boplat Sverige.
- Genomfört två internrevisioner och en tredjeparts uppföljande revision.
- Vi har påbörjat ett samarbete med Beepartners och kommer att vara fadder för en egen bikupa. Beepartners är en organisation som stödjer och hjälper till att bidra med information om hur bin och vilda pollinatörer spelar en nyckelroll för den biologiska mångfalden.

Under året har olika arbetsgrupper inom miljönätverket arbetat med att revidera existerande styr- och hjälpdokument, samt ta fram nya för de delar som saknats i ledningssystemet.

Tranembostäder AB, styrelseordförande och VD, har under 2018 skrivit på avsiktsförklaring för Allmännyttans Klimatinitiativ.

Klimatförändringarna är ett hot mot kommande generationers möjligheter att leva på vår planet. Vi som deltar i Allmännyttans klimatinitiativ ska aktivt bidra till att hejda klimatförändringarna och leva upp till Parisavtalets ambitioner.

Genom Allmännyttans klimatinitiativ höjer vi ambitionsnivån och tar ett bredare grepp kring

klimatfrågan. Vi ska arbeta för att aktivt ta till oss ny kunskap och samtidigt bidra med vår egen kunskap inom klimat- och energifrågor till andra företag. Utgångspunkten i initiativet är att alla kan bidra och tillsammans kan vi göra mer.

Klimatinitiativets övergripande mål:

- En fossilfri allmännytta senast år 2030.
- 30 procents lägre energianvändning till 2030 (räknat från år 2007).

AKTUELLT INFÖR NÄSTA ÅR

- Nybyggnation med solceller.
- Fortsatt utredning av höga vattenförbrukningar i vissa byggnader.
- Löpande utbyte till LED-lampor utomhus och i gemensamma utrymmen.
- Byte av elpannor till värmepumpar.
- Vid byte av kyl/frys/sval till blir det energisnålare modeller.
- Utbyte av ytterdörrar till säkerhetsdörrar på Backagatan 9
- Fortsatt arbete med säkerhet, bl.a. hot- och våldssituationer.
- Omcertifiering mot miljöledningsstandarden ISO 14001:2015 av RISE Certifiering.
- Minst två interna revisioner kommer att utföras av Miljönätverket Sjuhärads revisionsgrupp.
- Fortsatt arbete med att ständigt förbättra vårt ledningssystem.
- Revidera inköspolicyn och informera om denna.
- Informera all personal om reviderade inköpsrutiner och direktupphandling.
- Ta fram kontinuitetsplan för kontoret och informera om denna.
- Ta fram likabehandlingsplan och informera om denna.

KLIMATFÖRÄNDRINGAR

För att undvika ännu allvarligare klimatförändringar måste utsläppen av växthusgaser minska. Världens ledare har enats om att temperaturhöjningen måste begränsas till under två grader, med sikte på 1,5 grader, vilket forskarna menar är möjligt om vi människor snabbt minskar utsläppen av växthusgaser från fossil energi och skogsbruket blir hållbart så att skogen kan ta upp så mycket koldioxid som möjligt. En del kan bara lösas med stora förändringar i samhället, vilket kräver politiska beslut. Annat går att påverka själv genom att ändra sina vanor i vardagen.

Eftersom klimatförändringarna är ett globalt problem måste alla i världen hjälpas åt för att lösa det. Detta innebär till exempel att Sverige skulle kunna bidra till att minska utsläppen i Europa genom att bygga ut mer förnybar energi än landet behöver och exportera den.

På sikt får vi se mer av det som redan märks idag: mer koncentrerad nederbörd (dvs mer faller under kortare tid), varmare vintrar och kallare under resten av året, instabil väderlek etc. Allt detta påverkar naturligtvis våra fastigheter och vårt långsiktiga arbete – i vissa fall positivt, men främst negativt.

Några frågeställningar som vi bör arbeta med i ett längre perspektiv:

Ökad nederbörd:

- **dyrare vatten** – Vi ser redan nu en förändrad nederbörd med fler skyfall och längre torrperioder, minskad nederbörd under vintrarna etc. Vatten kommer att bli en bristvara om grundvattennivåerna sjunker pga förändrad nederbörd, dessutom ger intensivt regnande mer urlakning av ämnen ur marken vilket försvårar och fördyrar vattenreningen.
- **ökad översvämningsrisk** – Hur säkrar vi byggnaderna? Vad har kommunen för planer för klimatförändringar? Hur planerar vi nybebyggelse? Hur bygger vi mer klimatsäkert? Förebygga framtida vattenskadorna? etc.
- **större slitage på framför allt fasader och tak** – Intensivt regnande sliter hårt på våra hus, fler vatten- och frostsador, mer påväxt på byggnader etc.

Temperaturförändringar:

- i och för sig kan högre temperaturer ge lägre energiförbrukning, men vi får en mer svårplanerad variation i värmen. Ekonomiskt ger det förmodligen ingen besparing och det sliter mer på våra byggnader.
- om vi behöver mer energi under vår och höst och mindre under vinter, ger det fler och bättre möjligheter för alternativa energikällor som solceller (el) och solpaneler (värme).

När det gäller energi- och vattenpriserna ser vi redan idag att de fasta kostnaderna ökar drastiskt, vilket får till följd att de insatser vi gör inte leder till ekonomiska besparingar. Alternativet att inte göra något alls leder dock till att kostnaderna skjuter i höjden, så vi måste självfallet fortsätta jobba med energi- och vattenbesparingar för att hålla kostnaderna på något sånär samma nivå.

RESULTAT

Förbrukningen för uppvärmning, varmvatten och el redovisas per kvadratmeter uttryckt i A_{temp} (tempererad area). Vattenförbrukningen i BOA+LOA (bostads- och lokalarea). Förbrukningen vid värmeproduktion är dessutom energiindexkorrigerad för att jämförelse skall kunna göras år för år.

I slutet av redovisningen jämförs resultaten med nyckeltal från SABO, SCB och genomsnittet för Miljönätverket Sjuhärad (föregående år).

UTHYRNING

Eftersom ett flertal av förbrukningsciffrorna vägs mot uthyrningsbar och uthyrd yta, redovisas även dessa uppgifter här.

För att ge en bra bild av företagets miljöprestanda redovisas mätetalen för vatten i förhållande även till uthyrningsgraden (beräknad på antalet uthyrda bostäder och lokaler per tid under året).

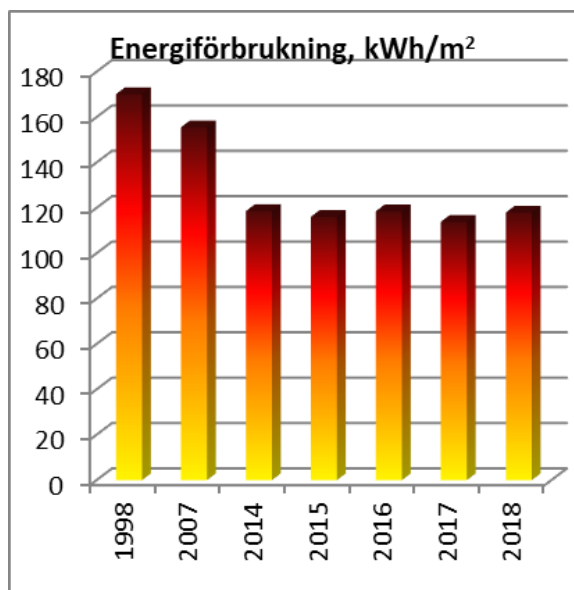
Lägenheter med kallhyra (vars förbrukning inte ingår i våra uppgifter) räknas inte med i arean när det gäller förbrukning för uppvärmning och varmvatten.

Uthyrningsbar yta lägenheter, m ² BOA	53 658
Uthyrningsbar yta lokaler, m ² LOA	6 453
Uthyrningsbar yta totalt, m² BOA+LOA	60 111
Uthyrningsbar yta totalt, m ² A_{temp}	71 689
Uthyrningsbar yta totalt exkl kallhyra, m² A_{temp}	59 650
Uthyrningsgrad, % (BOA)	98,5%
Uthyrd yta, m ² BOA+LOA	59 209
Antal lägenheter	795
Antal lokaler	52

ENERGIFÖRBRUKNING

Mål nr	Detaljerat mål	Mätetal	Resultat 2018
DT1-1	Energiförbrukningen för uppvärmning och varmvatten ska minska med minst 20% till år 2020 jämfört med 2009.	Energiindexkorrigerad förbrukning kWh per m ² (A _{temp})	Minskat 13%

Den totala energiindexkorrigerade energiförbrukningen för uppvärmning och varmvattenproduktion har under perioden 2007–2018 minskat med 2 390 MWh, vilket motsvarar ca 25 %.

Energiförbrukningen i kWh/m² har minskat med 37,5 kWh/m² (24 %) under samma tid.

Den faktiska oljeförbrukningen har under perioden 1998–2018 minskat med 99% (838 m³).

Uppgifterna före 2011 är schabloniserade vad gäller A_{temp} och kallhyra. Dessa siffror ger alltså inte en fullt exakt, men än dock mycket god bild av förbrukningen.

2017 ändrade vi målet från 14% till 20%.

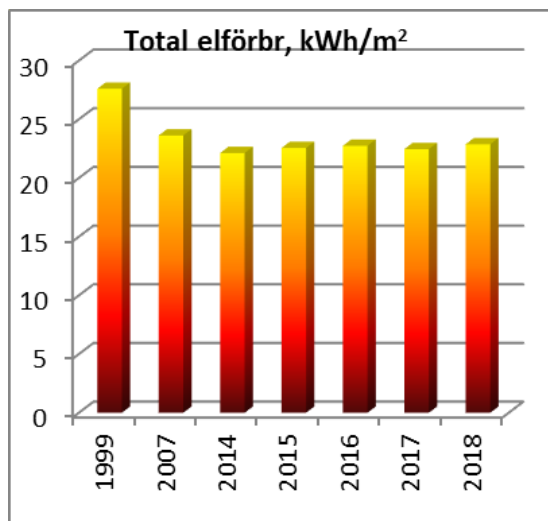
Cirka 150 st av våra lägenheter har kallhyra, dvs de sörjer för den egna värmen. Dessa lägenheter ingår inte i redovisningen.

Energiindex

Energiindex tar hänsyn till den sammantagna effekten av temperatur, sol och vind under ett år. Tack vare detta kan man jämföra energiförbrukningen år för år oberoende av hur varmt/kallt året har varit. Det är SMHI som tar fram aktuella energiindex. Vi använder Gislaved som referensort för energiindexet.

ELFÖRBRUKNING

Den totala elförbrukningen har minskat med 150 MWh (drygt 8%) under perioden 2007–2018.

Förbrukningen av el per uthyrningsbar yta har minskat med 0,7 kWh/m² under samma period.

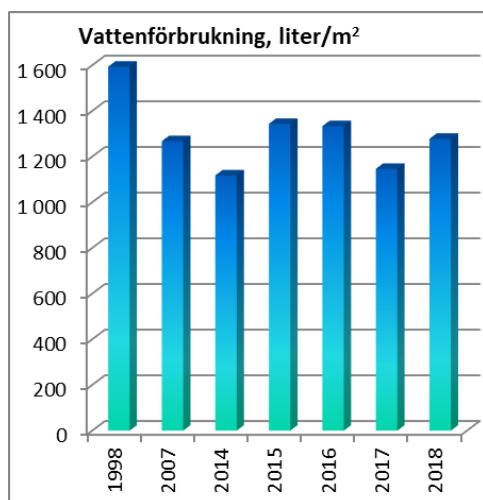
2007 inledde vi arbetet med att kontinuerligt byta ut oljepannor mot värmepumpar, vilket naturligtvis ökar elförbrukningen.

Vi har 100% förnyelsebar el sedan 2014, så produktionen av vår elförbrukning genererar inget CO₂-utsläpp. Dock blev den hög under 2015 beroende på att miljövalet löpte ut. Vi har idag avtal för Naturskyddsföreningens Bra Miljöval från Borås Elhandel.

Ca 25 lägenheter har el som ingår i hyran, dvs de debiteras inte för sin elförbrukning.

VATTENFÖRBRUKNING

Mål nr	Detaljerat mål	Mätetal	Resultat 2018
DT1-2	Minska vattenförbrukningen till max 1 200 liter/m ² till 2020.	Liter per m ² uthyrd yta	1 249 liter/m ²

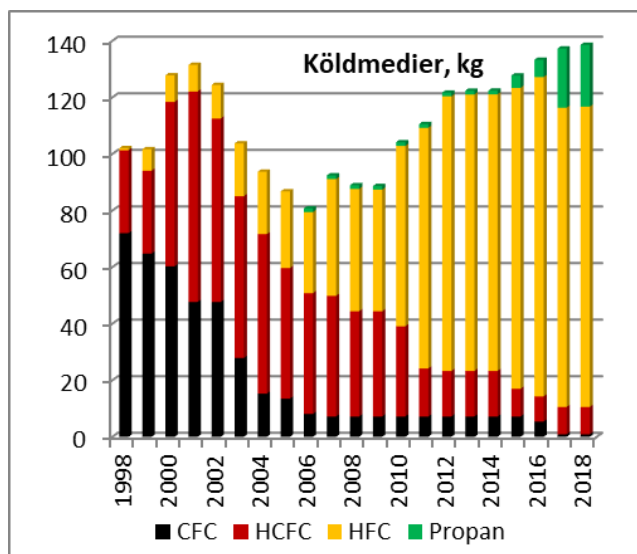
Förbrukningen i liter per uthyrd yta har ökat mellan 2017 och 2018 med cirka 9 % (103 liter/m²) och ligger i samma nivå som 2007.

Under 2014 hade vi ett mätfel (oklart hur mycket) som gav för låga siffror. Över lag så är vattenavläsningarna osäkra eftersom de sker manuellt. Vi har inlett en dialog med kommunen om hur vi kan förbättra tillförlitliga siffror.

Vattenleverantör är Tranemo kommun. Inga vattenkällor påverkas väsentligen av vår vattenanvändning. I dagsläget återvinns eller återanvänds inget av vårt förbrukade vatten i verksamheten. Allt avloppsvatten går via det kommunala avloppsnätet till kommunens reningsverk. Vi har förutom en del mindre tillfälliga läckage, inte haft några större vattenläckor under året. Inga vattentäcker påverkas negativt av våra eller hyresgästernas avloppsvatten.

Vi arbetar aktivt för att minska vattenförbrukningen bland annat genom ett kontinuerligt utbyte till vattenbesparande armaturer, samt utbyte av äldre tvättmaskiner till nyare.

KÖLDMEDIER

läggningar och avfuktare. Den totala köldmedieanvändningen har sedan 2007 ökat med drygt 46,2 kg, vilket motsvarar en ökning med 50%.

Anledningen till ökningen under de senaste åren är att oljeuppvärmning bytts mot värmepumpar.

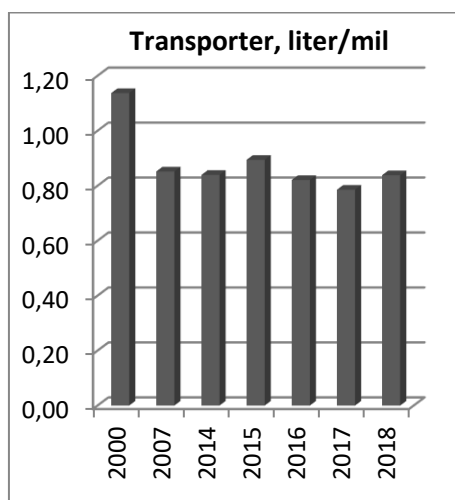
Hushållens vitvaror ingår inte denna redovisning.

Vi har under 2018 inte haft några mätbara läckage av köldmedier.

Ny lagstiftning trädde i kraft 2017-01-01 innebär att man istället för köldmediemängd låter koldioxidkvaliteter styra kontrollplikten. För vår del innebär det att vi har 11 aggregat som är kontrollpliktiga.

Tranembostäder hade vid årets slut sammanlagt 139 kg köldmedier i främst värmepumpsan-

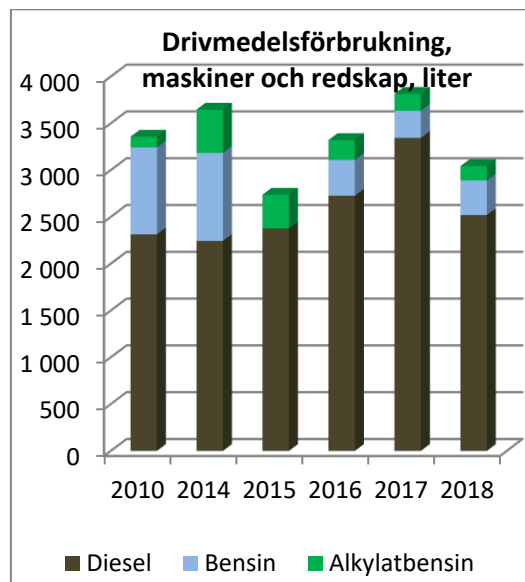
TRANSPORTER

Antalet totalt körda mil jämfört med 2007 (tjänstebilar), har ökat med cirka 5 575 mil. Sett till förbrukning per körsträcka, så har förbrukningen minskat från 0,85 l/mil (2007) till 0,84 (2018).

Det finns flera orsaker till den stora ökningen av antalet körda mil, framför allt har antalet tjänstebilar ökat från 4 till 13 under perioden 2006-2018.

MASKINER OCH MOTORREDSKAP

All yttre grönyteskötsel och snöröjning/halkbekämpning ligger från och med 2013 på entreprenad.

Sommaren 2018 var en varm sommar med lite nederbörd vilket hade den effekten att det blev mindre drivmedelsförbrukning för gräsklippning. Detta kan vara en förklaring till lägre förbrukning av diesel.

Grönyteentreprenören använder främst alkylatbensin till handredskapen, vilket genererar betydligt mindre utsläpp av farliga ämnen, samt ger en förbättrad arbetsmiljö.

Förbrukning från transporter och tjänsteresor ingår inte i diagrammet.

JÄMFÖRELSE OCH ANALYS

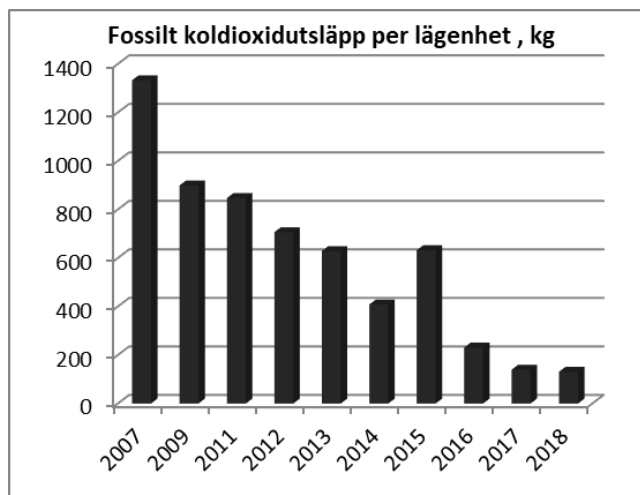
	År	Energi (kWh/m ²)	Fastighetsel (kWh/m ²)	Vatten (liter/m ²)	Koldioxid (kg/lgh)
Sabo (Skåneinitiativet)	2017	109	16	1 120	
SCB/Energimyndigheten	2017	135		1 866	
Miljönätverket	2016	106	15	1 249	187
Miljönätverket	2017	104	14	1 209	168
Tranemobostäder	2017	114	13	1 146	139
Tranemobostäder	2018	118	13	1 249	131

Kommentar: A_{temp} för energi och el, BOA+LOA för vatten.

Som framgår av siffrorna ovan så ligger Tranemobostäder på relativt normala nivåer när det gäller samtliga förbrukningar.

Energiförbrukningarna är energiindexkorrigerade (gäller inte elen).
Vattenuppgiften från SCB är från 2011 (sammanställs inte längre).

FOSSILT KOLDIOXIDUTSLÄPP

Tabellen visar utsläpp av fossil koldioxid. Uppgifterna för fjärrvärme och el kommer från våra

leverantörer, övriga beräknas utifrån omräkningstal.

Minskningen 2011–13 beror dels på att vår fjärrvärmeleverantör har sänkt sina utsläpp, men framför allt på att vi kontinuerligt har bytt ut oljeeldning mot fjärrvärme och värmepumpar.

Den radikala minskningen 2014 beror på att vi bytte till el från fossilfri produktion (dvs utsläppen är så gott som noll). På samma sätt beror den tillfälliga höjningen under 2015 på att vårt miljöval (el) gick ut. Detta är åtgärdat vilket syns i 2016 års siffror (avtalet började gälla en bit in på året).

2007–2018 har vi sänkt vårt årliga fossila koldioxidutsläpp med 995 ton (88 %).

RAPPORTERADE AVVIKELSER, TILLBUD MM

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Avvikelser, egen verksamhet	15	16	11	15	16	36	16	9	23	7	5	1	15
Avvikelser, revisioner	32	22	17	22	17	19	15	16	10	15	10	12	7
Tillbud				3	1	6	2		1	3	2	7	7
Förbättringsförslag										2	1		
Kundklagomål									4		2		
Totalt	47	38	28	40	34	61	33	25	38	27	20	20	29

Antalet rapporterade avvikelser från den egna verksamheten har ökat under 2018, vilket är bra. Vi har sett över våra rutiner för avvikelserrapportering under 2018. Det löpande arbetet med ledningssystemet och ständiga förbättringar är väldigt beroende av denna rapportering.

LAGKRAV OCH LAGEFTERLEVNAD

Den lagstiftning som berör företagets verksamhet finns specificerad i nätverkets lagförteckning. Denna uppdateras löpande och en lagbevakningstjänst finns att tillgå. Företagets verksamhet berörs även av lokala, kommunala krav, branschöverenskommelser och regionala krav.

Lagefterlevnaden stäms av minst en gång om året. Avstämningen under året visar att vi lever upp till lagkraven.

Bolaget har aldrig varit föremål för sanktioner eller betydande böter till följd av miljöbrott eller annat brott.

KEMISKA PRODUKTER

Tranemobostäder hanterar ett mindre antal olika kemiska produkter och det rör sig i de flesta fall om begränsade mängder. Undan för undan har vi fasat ut de farligaste kemiska produkterna och ersatt dem med mindre skadliga.

Vi fortsätter vårt arbete med att kontinuerligt byta till mindre skadliga och farliga produkter i

enlighet med våra rutiner som innefattar bl.a. Miljöbalkens försiktighets- och utbytesprinciper.

2016 införde vi ett digitalt system för kemikalielistor och säkerhetsdatablad (EcoOnline), vilket förenklat denna hantering. Systemet finns tillgängligt i alla medarbetares smartphones och har underlättat och förbättrat inköp och hantering av faromärkta produkter

KÖLDMEDIER

För att förhindra nedbrytningen av det skyddande ozonskiktet i atmosfären finns en rad lagar och förordningar som reglerar hanteringen av köldmedier.

Förbud för användning av hårda freoner (CFC) gäller efter 1999-12-31. Små anläggningar som innehåller 900 gram eller mindre får dock efter beslut av regeringen 2004-11-18 användas så länge de fungerar.

Köldmediet HCFC ska vara utfasat senast vid utgången av 2014 (gäller aggregat innehållande 3 kg eller mer). Denna utfasning är vi redan klara med.

Vi har för närvarande elva aggregat som är kontrollpliktiga. Vilka dessa är framgår av köldmedieförteckningen.

RISKANALYS OCH INTERNKONTROLLPLAN

Under 2013 infördes riskanalys och internkontrollplan hos Tranemobostäder. Drygt 100 olika risker bedömdes och utifrån dessa togs en internkontrollplan fram.

Riskanalysen och internkontrollplanen stäms av och revideras löpande och är en fast punkt på agendan för styrelsemöten.

AVFALL

Alla hushåll har tillgång till fastighetsnära återvinningsstationer för källsortering.

Eftersom vi har mycket liten påverkan på hyresgästernas avfallshantering – vilken är den betydande mängden – redovisar vi inte avfallsmängder.

Tranemobostäder har tillstånd för egentransport av farligt avfall som uppkommit i egen yrkesmässig verksamhet. Transportdokument skrivs och signeras vid alla transporter av farligt avfall, oavsett om transporten utförs i egen regi eller inte.

Under 2018 fraktade vi 41 kyl/frys till återvinningsstationen.

Tranemo, 2019-09-09

Cathrine Andersson

Verksamhetssamordnare

Miljönätverket Sjuhärad

(0708-78 96 64, cathrine.andersson@7miljo.se)

Miljönätverket Sjuhärads miljögrupp 2018 (miljöansvariga och revisorer), fr.v. Kjell-Ove Sethson, Frans Trygg, Tom Rasmussen, Tommy Borg, Andréa Ekeroth, Tina Andersson, Michael McCleave, Jacob Öfverström, Elisabeth Erkenborn och Anders Eriksson.

Tranemobostäder är stolt medlem av Miljönätverket Sjuhärad (7miljö)!

CERTIFIKAT

ISO 14001

CERTIFICATE nr/no.2835 M

Härmed intygas att:/This is to certify that:

Tranemo Bostäder AB

har ett miljöledningssystem som uppfyller kraven enligt SS-EN ISO 14001 vad gäller:

has an environmental management system that fulfils the requirements of SS-EN ISO 14001 with respect to:

Fastighetsförvaltning, underhåll och ansvar för byggprojekt

Real estate management, maintenance and liability for construction projects

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut/SP Technical Research Institute of Sweden

Certifiering - Certification

Lennart Månsson

SP är ett av SWEDAC ackrediterat organ för certifiering av miljöledningssystem
SP is a Certification Body, accredited by SWEDAC, for certification of environmental management systems

Sida/page 1 (2)

Giltigheten verifieras på www.sp.se/certifiering
The validity is verified at www.sp.se/certifiering

Akred. nr 1002
Certifiering
ISO/IEC 17021

